Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

20. června 2013 *

„Nesplnění povinnosti státem — Směrnice 2005/56/ES — Přeshraniční fúze kapitálových společností — Článek 16 odst. 2 písm. a) a b) — Společnost vzniklá přeshraniční fúzí — Pracovníci zaměstnaní v členském státě, na jehož území se nachází sídlo společnosti, nebo v jiných členských státech — Práva na účast — Neexistence stejného nároku na výkon práv“

Ve věci C-635/11,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 258 SFEU, podaná dne 9. prosince 2011,

Evropská komise, zastoupená J. Enegrenem a M. van Beekem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

žalobkyně,

proti

Nizozemskému království, zastoupenému C. Schillemans a C. Wissels, jako zmocněnkyněmi,

žalované,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení E. Jarašiūnas, předseda senátu, A. Ó Caoimh a C. G. Fernlund (zpravodaj), soudci,

generální advokát: Y. Bot,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: nizozemština.

Rozsudek

1 Evropská komise se svou žalobou domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Nizozemské království tím, že nepřijalo všechny právní a správní předpisy nezbytné pro zajištění toho, aby v případě společnosti vzniklé přeshraniční fúzí mající sídlo v Nizozemsku měli zaměstnanci podniků této společnosti, které se nacházejí v jiných členských státech, stejný nárok na výkon práv na účast, jaký mají pracovníci zaměstnaní v Nizozemsku, nesplnilo své povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 16 odst. 2 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/56/ES ze dne 26. října 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností (Úř. věst. L 310, s. 1, dále jen „směrnice o fúzích“).

Právní rámec

Unijní právo

2 Článek 13 směrnice o fúzích zní takto:

„Mají-li zaměstnanci společnosti, která se účastní fúze, práva na účast za okolností stanovených v této směrnici a nestanoví-li vnitrostátní právo členského státu, ve kterém má společnost vzniklá přeshraniční fúzí sídlo, stejný rozsah účasti jako v dotyčných fúzujících společnostech, včetně zastoupení ve výborech dozorčí rady s rozhodovací pravomocí, nebo nestanoví-li toto právo stejný nárok na výkon takových práv pro zaměstnance podniků vzniklých přeshraniční fúzí, měla by být upravena účast zaměstnanců ve společnosti vzniklé přeshraniční fúzí a jejich zapojení do vymezení těchto práv. Přitom by měly být použity zásady a postupy stanovené v nařízení Rady (ES) č. 2157/2001 ze dne 8. října 2001 o statutu evropské společnosti (SE) [(Úř. věst. 294, s. 1)] a směrnici Rady 2001/86/ES ze dne 8. října 2001, kterou se doplňuje statut evropské společnosti s ohledem na zapojení zaměstnanců [(Úř. věst. L 294, s. 22, dále jen ‚směrnice o SE‘], avšak s výhradou změn považovaných za nezbytné v důsledku toho, že se společnost vzniklá fúzí bude řídit vnitrostátním právem členského státu, v němž má sídlo. Pro zamezení zbytečným průtahům při přeshraničních fúzích mohou členské státy v souladu s čl. 3 odst. 2 písm. b) směrnice 2001/86/ES zajistit rychlé zahájení jednání podle článku 16 této směrnice.“

3 Článek 16 směrnice o fúzích, nadepsaný „Účast zaměstnanců“, stanoví:

„1. Aniž je dotčen odstavec 2, vztahují se na společnost vzniklou přeshraniční fúzí případná pravidla pro účast zaměstnanců platná v členském státě, v němž má společnost sídlo.

2. Případná pravidla pro účast zaměstnanců platná v členském státě, v němž má společnost vzniklá přeshraniční fúzí sídlo, se však nepoužijí, pokud alespoň jedna z fúzujících společností měla šest měsíců před zveřejněním společného projektu přeshraniční fúze uvedeného v článku 6 průměrně více než 500 zaměstnanců a pokud v ní existuje systém účasti zaměstnanců ve smyslu čl. 2 písm. k) směrnice [o SE] nebo pokud vnitrostátní právo, kterým se řídí společnost vzniklá přeshraniční fúzí,

a) nestanoví alespoň stejný rozsah účasti zaměstnanců, jaký existoval v dotyčných fúzujících společnostech, přičemž se tento rozsah vyjadřuje podílem zástupců zaměstnanců mezi členy správního nebo dozorčího orgánu nebo jejich výborů nebo řídící skupiny příslušné pro hospodářské jednotky společnosti, ve kterých jsou zaměstnanci zastoupeni, nebo pokud

b) pro zaměstnance podniků společnosti vzniklé přeshraniční fúzí, které se nacházejí v jiném členském státě, nestanoví stejný nárok na výkon práv na účast, jaký mají zaměstnanci v členském státě, v němž má společnost vzniklá přeshraniční fúzí sídlo.

3. V případech uvedených v odstavci 2 upravují členské státy účast zaměstnanců ve společnosti vzniklé přeshraniční fúzí i jejich zapojení do vymezování těchto práv s výhradou odstavců 4 až 7 obdobně podle zásad a postupů uvedených v čl. 12 odst. 2, 3 a 4 nařízení [č. 2157/2001] a těchto ustanovení směrnice [o SE]:

[...]

h) písm. b) části 3 přílohy.

[...]

5. Rozšíření práv na účast na zaměstnance společnosti vzniklé přeshraniční fúzí zaměstnané v jiném členském státě uvedené v odst. 2 písm. b) nezavazuje členské státy, které se pro toto rozšíření rozhodnou, přihlížet k těmto zaměstnancům při výpočtu prahových hodnot pro počty zaměstnanců, při jejichž překročení vznikají práva na účast podle vnitrostátního práva.

[...]“

4 Lhůta k provedení této směrnice uplynula podle článku 19 směrnice o fúzích dne 15. prosince 2007.

Nizozemské právo

5 Článek 333k, kterým se mění kniha 2 nizozemského občanského zákoníku a kterým byl do vnitrostátního práva proveden článek 16 směrnice o fúzích, zní následovně:

„1. Pro účely tohoto článku se ustanoveními týkajícími se účasti rozumí ta ustanovení o účasti, která jsou uvedena v čl. 1:1 odst. 1 zákona o úloze zaměstnanců v evropské společnosti.

2. Pokud:

a) alespoň jedna z fúzujících společností měla šest měsíců před datem předložení návrhu na fúzi uvedeného v článku 314 průměrně více než 500 zaměstnanců a podléhá ustanovením týkajícím se účasti, nebo

b) se ustanovení týkající se účasti vztahují na jednu z fúzujících společností a přijímající společnost nesplňuje ustanovení článků 157, 158 až 164, nebo článků 158 až 161 a 164 nebo článků 267, 268 až 274 nebo článků 268 až 271 a 274,

článek 12 odst. 2 až 4 nařízení [č. 2157/2001] a články 1:4 až 1:12, čl. 1:14 odst. 1, 2, 3 bod a) a odst. 4, články 1:16, 1:17, čl. 1:18 odst. 1 body a, h, i a j, odst. 3 a 6, článek 1:20, čl. 1:21 odst. 2 bod a), přičemž se rozumí, že procentuální podíl 25 uvedený v tomto bodě je nahrazen podílem 33 ⅓, odst. 4 a 5, čl. 1:26 odst. 3 a čl. 1:31 odst. 2 zákona o úloze zaměstnanců v evropských právnických osobách, jakož i čl. 670 odst. 4 a 11 a čl. 670a odst. 1 písm. a) knihy 7 občanského zákoníku, se použijí obdobně.“

6 Podle nizozemského práva požívají zákonného práva na účast společnosti, které podléhají strukturálnímu systému – a sice akciové společnosti a společnosti s ručením omezeným – a které splňují následující kritéria (viz čl. 2:153/263 odst. 2 občanského zákoníku):

a) podle rozvahy a jejích příloh dosahují upsaný základní kapitál společnosti a rezervy částky nejméně 16 milionů eur;

b) společnost nebo závislá společnost zřídila radu zaměstnanců, jak jí to ukládá zákon, a

c) společnost a závislá společnost zaměstnávají společně průměrně alespoň sto zaměstnanců.

7 Strukturální systém ukládá zřízení dozorčí rady, jíž jsou svěřeny klíčové pravomoci. Článek 2:158 odst. 5 a čl. 2:268 odst. 5 občanského zákoníku svěřuje radě zaměstnanců akciové společnosti či společnosti s ručením omezeným podléhající strukturálnímu systému právo doporučení pro jmenování všech členů dozorčí rady. Valná hromada jmenuje členy dozorčí rady. Některé společnosti jsou za určitých podmínek osvobozeny od uplatňování strukturálního systému. To je zejména případ mezinárodních holdingových společností. Strukturální systém může být rovněž uplatňován na dobrovolné bázi.

Postup před zahájením soudního řízení

8 Vzhledem k tomu, že Komise měla pochybnosti o slučitelnosti nizozemské právní úpravy s ohledem na čl. 16 odst. 2 písm. b) směrnice o fúzích, zaslala Nizozemskému království dne 3. listopadu 2009 výzvu dopisem. Nizozemské království odpovědělo dopisem ze dne 18. března 2010, v němž tvrdilo, že tento čl. 16 odst. 2 písm. a) a b) obsahuje alternativu, a že si tedy členské státy mohou zvolit mezi dvěma možnostmi, které tato právní úprava nabízí, pokud se rozhodly uplatnit své vnitrostátní právní předpisy v oblasti práv zaměstnanců na účast. Vzhledem k tomu, že Komise nebyla s obdrženou odpovědí spokojena, zaslala Nizozemskému království dne 25. listopadu 2010 odůvodněné stanovisko, na které tento členský stát odpověděl dopisem ze dne 27. ledna 2011.

K žalobě

Argumentace účastníků řízení

9 Komise tvrdí, že čl. 16 odst. 1 směrnice o fúzích obsahuje obecné pravidlo týkající se účasti zaměstnanců v rámci přeshraniční fúze, podle kterého se použijí ustanovení platná v členském státě, v němž má společnost sídlo.

10 Podle názoru Komise mohou být výjimky z tohoto obecného pravidla, jež jsou uvedeny v čl. 16 odst. 2 směrnice o fúzích, shrnuty následujícím způsobem:

— alespoň jedna z fúzujících společností má více než 500 zaměstnanců a existuje v ní systém účasti zaměstnanců (čl. 16 odst. 2 první část úvodní věty), nebo

— vnitrostátní právní úprava použitelná na společnost vzniklou přeshraniční fúzí stanoví nižší rozsah účasti zaměstnanců, než jaký již existoval v dotyčných fúzujících společnostech [čl. 16 odst. 2 písm. a)], nebo

— vnitrostátní právní úprava použitelná na společnost vzniklou fúzí nestanoví, že zaměstnanci podniků společnosti, které se nacházejí v jiném členském státě, mají stejný nárok na výkon práv na účast jako zaměstnanci v členském státě, v němž má společnost vzniklá přeshraniční fúzí sídlo [čl. 16 odst. 2 písm. b)].

11 Komise tvrdí, že směrnice o fúzích nesvěřuje členským státům pro účely použití vnitrostátního práva v oblasti účasti zaměstnanců možnost zvolit si mezi situacemi uvedenými v čl. 16 odst. 2 písm. a) a b) směrnice o fúzích. Tento orgán tak Nizozemskému království vytýká, že zohlednil pouze ustanovení tohoto čl. 16 odst. 2 písm. a) a že nerozšířil práva na účast, která mají pracovníci zaměstnaní v Nizozemsku, na pracovníky dotčené fúzí zaměstnané v jiných členských státech, v souladu s uvedeným čl. 16 odst. 2 písm. b).

12 Podle Komise je nizozemská právní úprava v rozporu s cílem, jenž je jasně uveden v čl. 16 odst. 3 směrnice o fúzích, kterým je přiznat stejný nárok na výkon práv na účast všem zaměstnancům společnosti vzniklé fúzí nezávisle na členském státě, ve kterém jsou zaměstnáni, a nemá žádnou oporu ve znění článku 16 této směrnice.

13 Komise tvrdí, že její analýzu potvrzuje třináctý bod odůvodnění směrnice o fúzích, jenž uvádí případy, ve kterých se vnitrostátní právo v oblasti účasti zaměstnanců nepoužije v rámci společnosti vzniklé fúzí, a ve kterých se v důsledku toho musejí použít jiná pravidla, a sice pravidla uvedená v čl. 16 odst. 3 směrnice o fúzích (dále jen „pravidla týkající se evropské společnosti“). Tato pravidla zohledňují nařízení č. 2157/2001 a směrnici o SE.

14 Komise tvrdí, že čl. 16 odst. 5 směrnice o fúzích nenabízí členským státům možnost nerozšířit jejich vnitrostátní právo v oblasti účasti na pracovníky dotčené fúzí a zaměstnané v jiných členských státech.

15 Komise zdůrazňuje, že v ideálním případě by se mělo použít vnitrostátní právo členského státu, ve kterém je usazena nově vzniklá společnost, ale že je tomu tak pouze v případě, kdy toto vnitrostátní právo stanoví alespoň stejný rozsah účasti, jaký již existoval před fúzí v rámci dotyčných společností a pokud zaměstnancům zahraničních podniků přiznává totožný režim účasti.

16 Komise se domnívá, že ze zásady „předtím i potom“ zakotvené ve směrnici o SE vyplývá, že vnitrostátní právní úprava v oblasti účasti zaměstnanců musí vždy zajistit všem zaměstnancům dotčeným fúzí alespoň nejvyšší úroveň účasti, na kterou měli tito zaměstnanci nárok před touto fúzí. Vzhledem k tomu, že Nizozemské království tuto záruku nestanovilo, nesplnilo podle názoru Komise své povinnosti.

17 Komise připouští, že by směrnice o fúzích mohla, podobně jako to tvrdí Nizozemské království a stejně jako směrnice o SE, způsobovat omezení, a tedy částečnou ztrátu práv na účast, avšak pouze pokud se zvláštní vyjednávací výbor stanovený v článku 3 směrnice o SE nerozhodl pro uplatňování referenčních ustanovení.

18 Komise odmítá argumentaci, podle které má její výklad směrnice o fúzích za následek, že přeshraniční fúze jsou nákladnější pro malé společnosti. Poukazuje na to, že tato směrnice značně zjednodušila přeshraniční fúze a snížila vysoké náklady na ni. Uvádí, že uvedená směrnice v žádném případě nestanoví snazší systém účasti zaměstnanců pro malé podniky.

19 Nizozemské království popírá, že by nesplnilo své povinnosti tím, že ve své právní úpravě nestanovilo ustanovení čl. 16 odst. 2 písm. b) směrnice o fúzích.

20 Podle tohoto členského státu nebylo nezbytné taková ustanovení ve svém vnitrostátním právu stanovit. Nizozemské království tím, že stanovilo použití pravidel týkajících se evropské společnosti v situaci uvedené v čl. 16 odst. 2 úvodní větě směrnice o fúzích, pokud jedna z fúzujících společností měla více než 500 zaměstnanců, tak jako v situaci uvedené v čl. 16 odst. 2 písm. a) této směrnice, správně provedlo čl. 16 odst. 2 uvedené směrnice.

21 Nizozemské království tvrdí, že čl. 16 odst. 2 písm. a) a b) směrnice o fúzích se týká dvou možností, mezi kterými si členské státy mohou vybrat, aby zajistily společnostem zaměstnávajícím maximálně 500 zaměstnanců použití vnitrostátního práva v oblasti účasti namísto pravidel týkajících se evropské společnosti.

22 Tento výklad se opírá o znění čl. 16 odst. 2 směrnice o fúzích.

23 Podle tohoto ustanovení se vnitrostátní právo nepoužije na malé společnosti, to znamená společnosti zaměstnávající maximálně 500 zaměstnanců, pokud vnitrostátní právo nestanoví případ zmíněný v uvedeném ustanovení pod písm. a), „nebo“ písm. b). Nizozemské království zdůrazňuje, že v tomto

ustanovení, jakož i ve třináctém bodě odůvodnění směrnice o fúzích, se používá spojka „nebo“, a nikoliv spojka „a“. Situace uvedená v čl. 16 odst. 2 písm. a) směrnice o fúzích je ovšem v nizozemském systému vždy zajištěna, pokud se nizozemská společnost podléhající strukturálnímu systému účastní fúze a pokud má vzniklá společnost sídlo v Nizozemsku.

24 Podle Nizozemského království a na rozdíl od toho, co tvrdí Komise, čl. 16 odst. 2 písm. b) směrnice o fúzích neukládá členským státům povinnost zajistit, aby pravidla týkající se účasti byla rozšířena na pracovníky zaměstnané v jiných členských státech. Tento výklad je podpořen zněním čl. 16 odst. 5 této směrnice, který odkazuje na členské státy, které „se rozhodnou“.

25 Tento výklad je rovněž podložen cíli a účinky směrnice o fúzích. Výklad Komise naproti tomu odporuje zásadě „předtím i potom“ a samotnému účelu rozlišení mezi velkými a malými společnostmi uvedenému v čl. 16 odst. 2 této směrnice.

26 Pokud jde o zásadu „předtím i potom“ zakotvenou ve směrnici o SE, Nizozemské království s odkazem na třináctý bod odůvodnění směrnice o fúzích tvrdí, že představuje rovněž základní zásadu a cíl této směrnice. Tato zásada nicméně neznamená rozšíření práv na účast, nýbrž pouze jejich zachování.

27 Pokud jde o rozlišení mezi velkými a malými společnostmi, Nizozemské království uvádí, že podle úvodní věty čl. 16 odst. 2 směrnice o fúzích platí, že velké společnosti zaměstnávající více než 500 zaměstnanců podléhají pravidlům týkajícím se evropské společnosti, zatímco pouze malé společnosti mající maximálně 500 zaměstnanců v zásadě podléhají vnitrostátnímu zákonu na základě čl. 16 odst. 2 písm. a) nebo b) této směrnice.

28 Samotný účel tohoto rozlišení spočívá v tom, že směrnice o fúzích, jako unijní právní úprava obecně, směřuje k uplatnění snazšího systému na malé společnosti oproti velkým společnostem. Podle Nizozemského království z toho plyne, že použití vnitrostátního práva uvedené v čl. 16 odst. 2 této směrnice musí rovněž znamenat snazší systém, než je systém stanovený pravidly týkajícími se evropské společnosti. Výklad písm. b) tohoto ustanovení Komisí přitom vede k přesně opačnému účinku v tom, že se na systém účasti podléhající vnitrostátnímu právu použijí přísnější požadavky, než ty, které se používají na základě pravidel týkajících se evropské společnosti.

29 V tomto kontextu Nizozemské království zdůrazňuje, že z ustanovení článku 7 ve spojení s čl. 3 odst. 6 směrnice o SE, jakož i čl. 16 odst. 3 směrnice o fúzích vyplývá, že použití pravidel týkajících se evropské společnosti může ve skutečnosti způsobovat omezení, a tedy ztrátu práv na účast. Komise tudíž nemůže tvrdit, že v případě použití vnitrostátního práva nemůže dojít ke ztrátě práv na účast, což by znamenalo, že by *de facto* neexistoval snazší systém pro malé společnosti.

30 Jelikož tedy rozlišení mezi velkými a malými společnostmi uvedené v čl. 16 odst. 2 směrnice o fúzích dovoluje, aby použití vnitrostátního práva vedlo také ke ztrátě práv zaměstnanců na účast, neexistuje povinnost rozšířit práva na účast na všechny zaměstnance, což podporuje výklad, podle kterého tento čl. 16 odst. 2 písm. a) a b) obsahuje alternativu.

Závěry Soudního dvora

31 Nizozemské království nepopírá, že ve vnitrostátním právu stanovilo dvě ze tří výjimek uvedených v čl. 16 odst. 2 směrnice o fúzích a že nezačlenilo třetí výjimku uvedenou v tomto ustanovení pod písm. b). Je tak nesporné, že nizozemská právní úprava nestanoví pro zaměstnance podniků společnosti vzniklé přeshraniční fúzí, které se nacházejí v jiných členských státech, stejný nárok na výkon práv na účast, jako mají zaměstnanci v Nizozemsku. Tento členský stát se však domnívá, že neexistence takového ustanovení není na překážku použití nizozemského práva v oblasti účasti zaměstnanců.

32 Podle názoru Nizozemského království totiž z použití spojky „nebo“ vyplývá, že pokud vnitrostátní právo v oblasti práva zaměstnanců na účast stanoví jeden ze dvou případů, podobně jako nizozemské právo, toto právo je použitelné. Jinými slovy, podle tohoto členského státu stačí, aby vnitrostátní právo stanovilo případ uvedený v čl. 16 odst. 2 písm. a) „nebo“ případ uvedený v tomtéž ustanovení pod písm. b), aby bylo použitelné.

33 Podle názoru Komise musí být spojka „nebo“, analyzovaná v kontextu čl. 16 odst. 2 směrnice o fúzích, vykládána naopak v tom smyslu, že pokud vnitrostátní právo nestanoví jeden ze dvou dotčených případů, musí být vyloučeno.

34 Je třeba konstatovat, že výklad Komise je podpořen zněním čl. 16 odst. 3 směrnice o fúzích. Toto ustanovení totiž stanoví, že „[v] případech uvedených v odstavci 2“ se musejí použít zvláštní pravidla, která toto ustanovení stanoví, a sice pravidla týkající se evropské společnosti. Z toho plyne, že tento článek 16 odst. 3, jenž se týká všech případů zmíněných v uvedeném odstavci 2, se podle doslovného výkladu použije na každý z nich, a tudíž, že v každém ze zmíněných případů musí být vnitrostátní právní úprava vyloučena ve prospěch pravidel týkajících se evropské společnosti.

35 Cíl směrnice o fúzích, jak vyplývá z přípravných prací a z preambule této směrnice, podporuje tento výklad.

36 Pokud jde o přípravné práce, je třeba zmínit stanovisko Výboru pro zaměstnanost a sociální věci ze dne 16. března 2005 obsahující některé návrhy na změny. Tento výbor totiž ve svém stanovisku zastával postoj, že návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o přeshraničních fúzích kapitálových společností ze dne 18. listopadu 2003 [COM(2003) 703 final] uspokojivě nereagoval na situaci, kdy vnitrostátní právní úprava, které podléhá společnost vzniklá fúzí, nabízí jiný stupeň nebo úroveň účasti, než mají zaměstnanci alespoň jedné z fúzujících společností.

37 Tento výbor dále zdůraznil, že bylo třeba zabývat se rovněž ochranou práv na účast zaměstnanců podniku fúzujícího v jednom členském státě, kteří se v důsledku fúze stanou zaměstnanci nové společnosti se sídlem v jiném členském státě, pokud právní úprava tohoto druhého státu nestanoví účast zaměstnanců mimo území její působnosti. Změny navrhované uvedeným výborem tak byly určeny k pokrytí těchto dvou problémů kumulativně, a nikoliv alternativně. Tyto změny přitom byly začleněny do konečného znění směrnice o fúzích, konkrétně prostřednictvím bodů a) a b) čl. 16 odst. 2.

38 Preambule směrnice o fúzích rovněž odráží tyto dva problémy ve svém třináctém bodu odůvodnění odkazem na vnitrostátní právní úpravu, která nestanoví stejný rozsah účasti nebo stejná práva pro zaměstnance dotčené fúzí.

39 Z článku 16 odst. 3 směrnice o fúzích, ve světle uvedeného třináctého bodu odůvodnění, vyplývá, že v této situaci musí použitelná zvláštní právní úprava použít jako základ zásady a pravidla stanovená nařízením č. 2157/2001 a směrnicí o SE.

40 V tomto ohledu Komise správně cituje osmnáctý bod odůvodnění směrnice o SE, podle kterého je základní zásadou a stanoveným účelem této směrnice zajistit zaměstnancům nabytá práva v oblasti jejich zapojení do rozhodování podniku. Tento bod odůvodnění rovněž stanoví, že „[p]ráva zaměstnanců existující před založením SE by měla být základem pro práva zaměstnanců v oblasti zapojení v SE (zásada ‚předtím i potom‘)“.

41 Ze směrnice o SE vyplývá, že zajištění nabytých práv zamýšlené unijním zákonodárcem implikuje nejen zachování nabytých práv zaměstnanců ve fúzujících společnostech, ale i rozšíření těchto práv na všechny dotyčné zaměstnance.

42 Zejména část 3 písm. b) přílohy ke směrnici o SE ozřejmuje toto konstatování. Toto ustanovení se týká jmenování členů správního nebo dozorčího orgánu evropské společnosti. Toto ustanovení stanoví, že zaměstnanci této společnosti, jejích dceřiných společností a závodů nebo jejich zastupující orgán jsou oprávněni volit, jmenovat, doporučovat nebo zamítat jmenování takového počtu členů správního nebo dozorčího orgánu uvedené společnosti, který se rovná nejvyššímu platnému podílu v dotyčných zúčastněných společnostech před zápisem evropské společnosti do rejstříku. Toto ustanovení tak stanoví režim v této oblasti odpovídající tomu režimu mezi všemi režimy existujícími v dotyčných společnostech, který nejvíce chrání zaměstnance.

43 S ohledem na vůli unijního zákonodárce chránit právo zaměstnanců na účast jak v situacích upravených pravidly týkajícími se evropské společnosti, tak v situacích, které se řídí vnitrostátním právem, je třeba učinit závěr, že i v pravidlech vnitrostátního práva je důležité nejen to, aby účast zaměstnanců ve fúzujících společnostech byla zachována v souladu s čl. 16 odst. 2 písm. a) směrnice o fúzích, nýbrž i to, aby se práva, která mají zaměstnanci v členském státě, v němž má společnost vzniklá fúzí sídlo, v souladu s čl. 16 odst. 2 písm. b) této směrnice vztahovala na ostatní pracovníky dotčené fúzí, kteří jsou zaměstnáni v jiných členských státech.

44 Ze znění čl. 16 odst. 2 a 3 směrnice o fúzích a z cíle těchto ustanovení tak vyplývá, že případná pravidla týkající se účasti zaměstnanců, která jsou platná v členském státě, v němž má společnost vzniklá fúzí sídlo, se nepoužijí, pokud vnitrostátní právní úprava použitelná na tuto společnost kumulativně nestanoví oba případy uvedené pod písm. a) a b) tohoto odstavce 2.

45 Argumenty Nizozemského království založené na čl. 16 odst. 5 směrnice o fúzích nebo na údajném rozdílném zacházení s malými a velkými podniky nemohou tento výklad zpochybnit.

46 Článek 16 odst. 5 směrnice o fúzích sice používá výraz „rozhodnou“, avšak tento výraz v žádném případě neodkazuje na možnost ponechanou členským státům vybrat si mezi případem uvedeným v tomto čl. 16 odst. 2 písm. a) a případem uvedeným v tomtéž ustanovení pod písm. b). Tento výraz se vztahuje na případ, kdy členský stát stanovil rozšíření práv zaměstnanců uvedených v čl. 16 odst. 2 písm. b) této směrnice. Pro určení, zda prahová hodnota stanovená v čl. 16 odst. 5 směrnice o fúzích byla překročena, musí být přihlíženo pouze k pracovníkům zaměstnaným v tomto členském státě. Není nezbytné počítat pracovníky zaměstnané v jiných členských státech. Jak vyplývá ze stanoviska zmíněného v bodě 36 tohoto rozsudku, cílem unijního zákonodárce bylo zajistit rovnováhu mezi ochranou práv pracovníků, kteří jsou zaměstnaní v jiném členském státě, a požadavky vnitrostátních ustanovení týkajících se prahových hodnot pro počty zaměstnanců.

47 Pokud jde o údajný rozdíl mezi malými a velkými podniky, Komise správně tvrdí, že směrnice o fúzích, a zejména její článek 16, v žádném případě nestanoví uplatnění snazšího systému účasti na malé podniky, na jehož základě by pracovníci zaměstnaní v jiných členských státech, než je stát, ve kterém má společnost vzniklá fúzí sídlo, mohli být trvale zbaveni svých práv na účast v rámci této společnosti.

48 Z toho plyne, že nelze přijmout argumenty uplatněné Nizozemským královstvím týkající se případné ztráty některých práv na účast uznané v rámci fúze zahrnující velké podniky, tj. ztráty, která podle něj musí být *a fortiori* připuštěna v kontextu fúzí mezi malými podniky a která znamená, že neexistuje povinnost rozšířit práva na účast stanovená v Nizozemsku na zaměstnance v jiných členských státech.

49 Za těchto podmínek je namístě považovat žalobu podanou Komisí za opodstatněnou.

50 V důsledku toho je třeba určit, že Nizozemské království tím, že nepřijalo všechny právní a správní předpisy nezbytné pro zajištění toho, aby v případě společnosti vzniklé přeshraniční fúzí mající sídlo v Nizozemsku měli zaměstnanci podniků této společnosti, které se nacházejí v jiných členských státech, stejný nárok na výkon práv na účast, jako mají pracovníci zaměstnaní v Nizozemsku, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 16 odst. 2 písm. b) směrnice o fúzích.

K nákladům řízení

51 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Nizozemské království nemělo ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

1) **Nizozemské království tím, že nepřijalo všechny právní a správní předpisy nezbytné pro zajištění toho, aby v případě společnosti vzniklé přeshraniční fúzí mající sídlo v Nizozemsku měli zaměstnanci podniků této společnosti, které se nacházejí v jiných členských státech, stejný nárok na výkon práv na účast, jako mají pracovníci zaměstnaní v Nizozemsku, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 16 odst. 2 písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/56/ES ze dne 26. října 2005 o přeshraničních fúzích kapitálových společností.**

2) **Nizozemskému království se ukládá náhrada nákladů řízení.**

Podpisy.